

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 3 oktober 2012 (12.10)
(OR. en)**

**12657/2/12
REV 2**

GENVAL 51

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering
Ärende:	Slutrapport om den femte omgången av ömsesidiga utvärderingar – "Ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar"

I linje med gemensam åtgärd 97/827/RIF av den 5 december 1997¹ beslutade den sektorsövergripande arbetsgruppen mot organiserad brottslighet² den 7 juni 2008 att temat för den femte omgången av ömsesidiga utvärderingar skulle vara "ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar".

För delegationerna bifogas slutrapporten om den femte omgången av ömsesidiga utvärderingar om "ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar". I detta dokument återspeglas slutsatserna och rekommendationerna från de landsspecifika rapporter som utarbetats tidigare, med tyngdpunkt på allmänna slutsatser och rekommendationer.

Rapporten diskuterades för första gången den 5 september vid mötet i arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering. Den har ändrats till följd av kommentarer som framfördes under och efter mötet. Vid mötet den 3 oktober enades samma arbetsgrupp om rapporten.

¹ Gemensam åtgärd av den 5 december 1997 beslutad av rådet på grundval av artikel K 3 i Fördraget om Europeiska unionen, om införande av en ordning för utvärdering av tillämpning och genomförande på nationell nivå av internationella åtaganden i kampen mot den organiserade brottsligheten (97/827/RIF) (EGT L 344, 15.12.1997).

² Sedan den 1 juli 2010 har ansvaret för denna process förts över till arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering.

Slutrapport om den femte omgången av ömsesidiga utvärderingar
Ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Sammanfattning och kommentarer.....	5
2.	Inledning.....	8
3.	Viktiga resultat och allmänna slutsatser	11
3.1	Viktiga resultat.....	11
3.2	Allmänna slutsatser.....	15
4.	Rekommendationer.....	22
4.1	Rekommendationer till medlemsstaterna.....	22
4.1.1	Att påskynda de finansiella utredningarna	22
4.1.2	Att förstärka det nationella samarbetet och samordningen.....	24
4.1.3	Att införa en solidare lagstiftning	26
4.1.4	Att förstärka det internationella samarbetet och samordningen	27
4.2	Rekommendationer till Europeiska unionen, dess institutioner och organ.....	28
4.2.1	Att främja internationellt samarbete	28
4.2.2	Förebilder som bör beaktas.....	29
5.	Bilaga (EN): List of abbreviations/glossary of terms	30

1. SAMMANFATTNING OCH KOMMENTARER

1. I detta dokument återspeglas slutsatserna och rekommendationerna från de landsspecifika rapporter som utarbetats tidigare. På grund av utvärderingens långvarighet och frågans komplexa karaktär ligger tonvikten på allmänna slutsatser och rekommendationer som ska inspirera unionen och medlemsstaterna att driva hela denna fråga vidare i syfte att beröva brottslingar deras orättmätigt erhållna vinst.
2. Gränsöverskridande organiserad brottslighet är ett av de största hoten mot skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Det är särskilt angeläget att motverka att svår och organiserad brottslighet (inbegripet finansiering av terrorism) tränger in i den lagliga ekonomin. För att möta detta hot krävs det att alla brottsbekämpande och rättsliga myndigheter i hela Europeiska unionen (EU) vidtar snabba och vittomfattande åtgärder.
3. Många brottsplaner blir allt mer invecklade. Detta gäller även för den ekonomiska brottsligheten. Många former av gränsöverskridande brottslighet blir allt tätare sammankopplade och ekonomiska brott omfattar oftast såväl organiserade brottsliga sammanslutningar som skickliga enskilda personer.
4. Den pågående finanskrisen utgör en ytterligare påfrestning. Resurserna har blivit knappare, vilket medfört nedskärningar i personal och lönesänkningar, samtidigt som det är uppenbart att man behöver förbättra samarbetet vad avser ekonomisk brottslighet, till exempel genom ett närmare samarbete mellan finansunderrättelseenheter (FIU), kontor för återvinning av tillgångar och polis-, skatte- och tullmyndigheter såväl på nationell som internationell nivå.
5. Några viktiga utmaningar kan urskiljas: 1) Ärendehantering (inklusive tids- och resurshantering) och samarbete mellan behöriga myndigheter såväl nationellt som internationellt, 2) komplicerade och olikartade rättsliga regler och traditioner på nationell nivå och på EU-nivå tillsammans med ett genomförande som ibland är bristfälligt, 3) bevis och frågan om elektroniska uppgifter samt 4) tid. Finansiella utredningar tar ofta lång tid och är mycket resurskrävande vad gäller tid, personal och ekonomiska medel.
6. Generellt sett finns det behov av att förbättra den gemensamma strategin avseende kampen mot ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar, för att främja samarbetet mellan alla berörda aktörer inklusive icke brottsbekämpande organ och – som ett fundamentalt inslag – att se till att alla berörda aktörer talar med varandra.

7. Enligt de ändrade FATF-normer som antogs i februari 2012 erkänns nu finansiella utredningar som en central del av FATF:s operativa rekommendationer och rekommendationer för brottsbekämpning. I tolkningsnoten till rekommendation 30 ingår också en definition av finansiella utredningar. Denna definition utgör nu den globala norm gentemot vilken alla medlemsstaters åtgärder kommer att bedömas, antingen inom FATF eller inom Moneyval.
8. Vad gäller finansiella utredningar och kampen mot ekonomisk brottslighet har de expertgrupper som varit engagerade i de 27 utvärderingarna kunnat se över medlemsstaternas nationella system. Generellt sett verkade de olika systemens arbetsprinciper och rättsliga ramar gedigna och funktionella och de olika aktörerna känner till sina roller och ansvarsområden. Utöver de landsspecifika rekommendationerna kan dock vissa allmänna rekommendationer förtfarande göras för att bidra till den fortsatta utvecklingen av systemen i fråga. Rapporten innehåller ett antal rekommendationer till medlemsstaterna, EU och dess institutioner och organ, däribland följande huvudrekommendationer:
- Finansiella utredningar bör genomföras i samtliga fall av grova brott och organiserad brottslighet (som inbegriper terrorism), inte enbart i fråga om ekonomiska eller finansiella brott. Det bör därför utarbetas en övergripande policy i fråga om ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar som omfattar alla berörda myndigheter, inklusive åklagarmyndigheter, och som syftar till att påskynda invecklade och långdragna utredningar inom området ekonomisk brottslighet. Den bör återspegla relevanta prioriteringar som överenskommits på EU-nivå och utgöra grunden för proaktiva utredningar. Mer uppmärksamhet bör ägnas åt vinster som eventuellt kan göras genom internationellt samarbete, särskilt på EU-nivå.
 - Policyn i fråga om ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar bör återspeglas i en långsiktig nationell strategi. När det är möjligt bör begreppet ekonomiskt underrättelsestyrt polisarbete inbegripas i strategin för att möjliggöra proaktiva brottsbekämpande åtgärder på grundval av analysresultat. Strategin behöver kombineras med en regelbunden översyn och en utvärderingsmetod samt en sund rapporteringsmekanism för berörda enheter. När en sådan strategi inrättas bör vissa grundläggande kriterier, regler eller riktlinjer övervägas för att förtydliga uppgiftsfördelningen mellan olika myndigheter med selektiv behörighet samt införandet av centrala prioriteringar som bland annat omfattar fall av grov internationell brottslighet. Strategin bör på så vis stödjas av en sund förvaltning inom polisväsendet i syfte att främja en proaktiv underrättelsestyrd metod.

- Medlemsstaterna bör tillämpa all EU-lagstiftning om ömsesidigt erkännande och straffrättsligt samarbete. Dessutom bör en översyn av genomförandet av relevanta rambeslut genomföras och mekanismer för ömsesidig rättslig hjälp tillämpas av medlemsstaterna och relevanta EU-organ. Härigenom bör medlemsstaterna fastställa och bemöta hinder för effektivt proaktivt utbytesutbyte med utländska brottsförebyggande myndigheter, EU-organ och andra berörda aktörer. Spontan informationsutbyte i enlighet med rådets beslut 2007/845/RIF av den 6 december 2007 om samarbete mellan medlemsstaternas kontor för återvinning av tillgångar när det gäller att spåra och identifiera vinning eller annan egendom som härrör från brott¹ bör ökas ytterligare och användningen av rådets rambeslut 2006/960/RIF av den 18 december 2006 om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater² bör främjas.

¹ Rådets beslut 2007/845/RIF av den 6 december 2007 om samarbete mellan medlemsstaternas kontor för återvinning av tillgångar när det gäller att spåra och identifiera vinning eller annan egendom som härrör från brott; EUT L 332, 18.12.2007, s. 103.

² Rådets rambeslut 2006/960/RIF av den 18 december 2006 om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater; EUT L 386, 29.12.2006, s. 89.

2. INLEDNING

I enlighet med artikel 8.5¹ i den gemensamma åtgärden av den 5 december 1997² om införande av en ordning för utvärdering av tillämpning och genomförande på nationell nivå av internationella åtaganden i kampen mot den organiserade brottsligheten ska denna rapport syfta till att dra slutsatser om den femte omgången av ömsesidiga utvärderingar som genomförts under ledning av arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering så att rådet kan fatta de beslut som det åligger rådet att fatta.

Vid sitt möte den 7 juni 2008 beslutade den sektorsövergripande arbetsgruppen mot organiserad brottslighet³ att temat för den femte omgången ska vara "ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar". Utvärderingen omfattar många rättsakter som är relevanta när det gäller att bekämpa ekonomisk brottslighet. Man enades dock också om att utvärderingen ska sträcka sig längre än till en enkel undersökning av hur relevant EU-lagstiftning införlivas och se sakfrågan⁴ i ett bredare perspektiv och försöka ge en heltäckande bild av ett visst nationellt system. Den 1 december 2008 antog den sektorsövergripande arbetsgruppen mot organiserad brottslighet ett detaljerat frågeformulär⁵.

Experter med gedigna praktiska kunskaper om ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar har utsetts av medlemsstaterna efter en skriftlig förfrågan till delegationerna från ordföranden i arbetsgruppen mot organiserad brottslighet. För varje uppdrag deltog tre nationella experter i utvärderingen. Andra experter var också närvarande, från kommissionen, Olaf, Eurojust och Europol. Rådets generalsekretariat har också deltagit i uppdragen med två personer från sin personal per utredning, förberett processen och bistått experterna.

¹ Artikel 8.5: "När en fullständig utvärdering har slutförts, skall rådet vidta lämpliga åtgärder."

² Gemensam åtgärd av den 5 december 1997 beslutad av rådet på grundval av artikel K 3 i Fördraget om Europeiska unionen, om införande av en ordning för utvärdering av tillämpning och genomförande på nationell nivå av internationella åtaganden i kampen mot den organiserade brottsligheten (97/827/RIF), EUT L 344, 15.12.1997, s. 7.

³ Sedan den 1 juli 2010 har ansvaret för denna process förts över till arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering.

⁴ Dok. 10540/08 CRIMORG 89.

⁵ Dok. 16710/08 CRIMORG 210.

Det första utvärderingsuppdraget genomfördes i Rumänien mellan den 7 och 10 juli 2009. Det sista utvärderingsuppdraget ägde rum i Tjeckien mellan den 5 och den 9 december 2011. Samtliga 27 utvärderingsuppdrag har utmynnat i detaljerade rapporter om de enskilda medlemsstaterna.

Utvärderingsrapporterna har sedan diskuterats i arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering, antagits och är nu inte längre säkerhetsskyddsklassificerade¹.

I detta dokument återspeglas slutsatserna och rekommendationerna från de landsspecifika rapporter som utarbetats tidigare². Ytterligare detaljer finns i addendumet till texten (som för att bli mer lätthanterligt har försetts med en innehållsförteckning) och i de enskilda landsrapporterna. Det måste noteras att tonvikten på grund av att utvärderingen har tagit så lång tid i anspråk (fyra år) och att frågan är av så komplex karaktär ligger på de allmänna slutsatserna och rekommendationerna, vilket förklarar varför vissa av landsrapporterna skiljer sig från den aktuella situationen³. Dessutom har många initiativ tagits under utvärderingsprocessen som kommer att inverka på kampen mot ekonomisk brottslighet och bidra till de finansiella utredningarnas effektivitet. På EU-nivå omfattar sådana initiativ förslaget om en europeisk utredningsorder, kommissionens meddelande om korruption, det arbete som görs under ledning av ständiga kommittén för inre säkerhet för att utvidga användningen av den administrativa strategin samt det förslag som kommissionen nyligen lagt fram om förverkande.

¹ Rumänien: 17640/2/09 REV 2; Österrike: 6508/2/10 REV 2; Frankrike: 7251/2/10 REV 2; Ungern: 7711/2/10 REV 2; Belgien: 9518/2/10 REV 2; Bulgarien: 8586/2/10 REV 2; Storbritannien: 9636/2/10 REV 2; Nederländerna: 11989/1/10 REV 1; Malta: 14069/2/10 REV 2; Lettland: 14873/2/10 REV 2; Luxemburg: 15644/3/10 REV 3; Estland: 17768/2/10 REV 2; Polen: 8298/2/11 REV 2; Italien: 10989/2/11 REV 2; Portugal: 12286/2/11 REV 2; Slovakien: 13574/3/11 REV 3; Grekland: 7614/2/12 REV 2; Finland: 7613/2/12 REV 2; Tyskland: 16269/2/11 REV 2; Litauen: 17073/2/11 REV 2; Irland: 18514/2/11 REV 2; Cypern: 9302/1/12 REV 1; Sverige: 8639/12; Tjeckien: 11812/1/12 REV 1; Slovenien: 11482/1/12 REV 1; Danmark: 12659/12; Spanien: 12660/12.

² Landsrapporterna producerades i samband med besöken i medlemsstaterna. Mycket har hänt efter det, bland annat organisatoriska och rättsliga förändringar, vilket inte återspeglas i landsrapporterna.

³ Bland annat har Rumänien, som första land att utvärderas, lämnat in uppdaterad information i enlighet med rekommendationerna i den femte omgången enligt dok. 9012/12. Österrike har gjort detsamma.

Arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering uppmanar Coreper att överlämna denna rapport till rådet så att rådet kan notera dess slutsatser och rekommendationer och i enlighet med artikel 8.3 i den gemensamma åtgärden vidta sådana åtgärder som det anser lämpliga. Det bör erinras om att rådet, när det anser att behov föreligger, enligt det förfarande som anges i artikel 8.3 får rikta en rekommendation till den berörda medlemsstaten och uppmana den att meddela rådet de framsteg som har gjorts inom den tid som rådet utsatt.

Arbetsgruppen för allmänna frågor, inklusive utvärdering föreslår vidare att denna rapport, efter det att den noterats av rådet, ska tillställas Europaparlamentet för kännedom.

3. VIKTIGA RESULTAT OCH ALLMÄNNA SLUTSATSER

3.1 Viktiga resultat

De viktigaste resultaten i rapporten kan sammanfattas på följande sätt:

1. Alla medlemsstater har byggt upp **professionella system** för hantering av ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar. I medlemsstaterna är de brottsbekämpande och rättsliga myndigheternas organisatoriska struktur ofta tydlig och därigenom begränsas eventuella behörighetskonflikter och överlappningar. I vissa medlemsstater ser behörigheten att bekämpa ekonomisk brottslighet dock ut att vara helt splittrad och sakna tydlig styrning. Detta kan leda till överlappningar och slöseri med resurser.
2. Många av de utvärderade medlemsstaterna har genomfört **omfattande reformer** som syftar till att förbättra deras kapacitet att bedriva finansiella utredningar och bekämpa ekonomisk brottslighet. Dessa reformer stannar dock ofta vid förverkandet av vinning av brott och begränsar de finansiella utredningarnas potential utan att utredningen och de rättsliga åtgärder som vidtas ses i ett helhetsperspektiv¹.
3. Nästan alla (25 av 27) medlemsstater har **inrättat ett kontor för återvinning av tillgångar**. Det föreligger dock stora skillnader mellan medlemsstaterna i fråga om organisation och resurser samt mellan planerad och faktisk verksamhet.
4. **Finansunderrättelseenheter (FIU)** i medlemsstaterna uppvisar också **stora variationer vad avser organisation, funktioner och resurser**. Många medlemsstater har inrättat administrativa finansunderrättelseenheter under sina rättsliga myndigheter eller till och med direkt under sina ministerier.

¹ I de ändrade FATF-normer (*The FATF Recommendations - International standards on combatting money laundering and the financing of terrorism & proliferation*) som antogs i februari 2012 ges i tolkningsnoten till rekommendation 30 en definition av finansiella utredningar. Genom denna definition fastställs ramarna för hur de finansiella utredningarna ska utvecklas. Definitionen visar att de finansiella utredningarna inte ska begränsas till utredningar för återvinning av tillgångar, vilka utgör en undergrupp av finansiella utredningar. I definitionen anges det att en finansiell utredning är en undersökning av finansiella ärenden i samband med brottslig verksamhet, vars syfte är att a) fastställa de kriminella nätverkens och/eller brottslighetens omfattning; b) identifiera och spåra vinning av brott, penningmedel för terroristverksamhet eller andra tillgångar som är, eller kan bli, föremål för förverkande; och c) ta fram bevis som kan användas i straffrättsliga förfaranden.

Andra har beslutat att inrätta operativa eller polisiära finansunderrättelseenheter inom ramen för sina respektive polisväsenden. En annan relativt begränsad grupp medlemsstater har skapat ett slags hybridform av finansunderrättelseenheter där polis- och åklagarbehörighet blandas. Denna mångfald kan ibland utgöra ett hinder för det internationella samarbetet.

5. Andelen **tull- och skattemyndigheter** som är involverade i kampen mot ekonomisk brottslighet är **i vissa medlemsstater relativt liten men specialiserad**. I de flesta fall beror detta på att tull- eller skatteutredningar enligt många nationella rättssystem begränsas till vissa bestämda brott eller till brott som kan kopplas till t.ex. skattebedrägerier. Detta återspeglar ofta en relativt strikt intern uppdelning när det gäller utbyte av information som eventuellt kan leda till att värdefull information går förlorad.
6. Utom i anmärkningsvärda fall där polisen/någon brottsbekämpande myndighet ansvarar för utredningen till dess att en åklagare väcker åtal är det oftast en åklagare eller en **undersökningsdomare** om sådan finns som **leder brottsutredningen** inklusive finansiella utredningar.
7. **Utbildningsinsatserna** på området ekonomisk brottslighet **utvecklas ständigt** inom medlemsstaterna. Många strategier har uppkommit som motsvarar behoven enligt de nationella prioriteringarna. Med några få undantag kan förbättringar göras vad gäller flera frågor i de flesta om inte alla medlemsstater. Utbildning skulle inte bara förstärka sakkunskaperna. Anslutning till liknande metoder och teknik skulle också underlätta polissamarbetet och det rättsliga samarbetet och bana väg för större ömsesidigt erkännande av bevis – ett område där mycket återstår att göra.
8. **I samtliga medlemsstater finns en kriminalpolitik i vid bemärkelse**. Någon enhetlig modell finns inte. Ibland saknas en specifik långsiktig politik för ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar. Olika operativa enheter har handlingsplaner på medellång sikt (årliga) men dessa har i många fall en ganska svag koppling till en övergripande policyplan. Den allmänna strategin vad gäller ekonomisk brottslighet grundar sig oftast på befintliga rättsliga bestämmelser och principer såsom "brott får inte löna sig" vilket visar att medvetenheten om de möjligheter som är förenade med finansiella utredningar är begränsad.

9. De flesta brottsbekämpande myndigheter och åklagarmyndigheter har lämplig tillgång till relevanta databaser. Dessutom har sex medlemsstater (och Kroatien) **centrala bankkontoregister**, ytterligare fem överväger för närvarande att inrätta sådana centrala bankkontoregister.
10. **De problem som** medlemsstaterna **påträffat** i samband med utredningar av ekonomisk brottslighet **omfattar**, men är inte begränsade till, några huvudfrågor: 1) **Organisatoriska hinder** som inverkar på samarbetet mellan behöriga myndigheter, 2) **begränsade resurser**, 3) **frågor som rör förfarandet** inklusive de rättsliga förfarandenas längd, 4) **prioriteringsfrågor** – för det första bristande fokus på ekonomisk brottslighet och för det andra brister när det gäller att fokusera på att slutföra utredningarna.
11. Alla medlemsstater har organ som ser ut att ha tillräckliga resurser för att täcka den dagliga arbetsbelastningen. **Enheter med ansvar för finansiella utredningar är dock ofta underbemannade.**
12. I vissa medlemsstater betraktas finansunderrättelse som en viktig indikator när det gäller frågan om en brottsutredning ska inledas. **Termen "finansunderrättelse" definieras dock på en rad olika sätt inom EU.** Ibland avses enbart rapporter om misstänkta transaktioner, ibland underrättelsearbete i ordets vidaste bemärkelse. Ibland används inte termen alls.
13. Med några få undantag **regleras samarbetet mellan myndigheterna tydligt i den nationella lagstiftningen eller genom ömsesidiga avtal.** Ofta kompletteras formella krav med informella överenskommelser. Det finns många exempel på gott samarbete över hela linjen. Vissa medlemsstater har utvecklat nationella ärendehanteringssystem som hjälper till att undvika överlappning och dubbelarbete. Denna goda praxis bör övervägas inom hela EU.
14. Om man bortser från de goda exemplen **finns det fortfarande många svårigheter som rör samarbete och informationsutbyte**, huvudsakligen mellan polis- och tullmyndigheter. Detta blir än mer uppenbart när den internationella dimensionen tillkommer. Bristerna rör främst tre aspekter: 1) Nationella hinder för det internationella samarbetet, 2) kännedom om och tillämpning av EU-lagstiftning och 3) kännedom om och användning av EU-organ.

15. Frysning och förverkande är nyckelkomponenter i kampen mot ekonomisk brottslighet. Detta återspeglas i medlemsstaternas nationella lagstiftning, EU:s lagstiftning samt i bilaterala och multilaterala internationella fördrag. **De EU-verktyg som står till buds för frysning och förverkande används dock inte ofta.** I vissa fall har inte den EU-lagstiftning som är nödvändig införlivats i den nationella lagstiftningen. Säkerligen förklaras bristen på praktisk användning i många medlemsstater av den relativt långsamma processen i samband med tillämpningen av instrumenten men det verkar först och främst som om berörda rättsliga myndigheter helt enkelt föredrar att i stället använda instrument för ömsesidig rättslig hjälp som är etablerade sedan länge, ibland på grund av att de nya instrumenten uppfattas som komplicerade och inte tillräckligt omfattande.
16. Generellt sett **behöver man utveckla en mekanism för information till Olaf om resultatet av straffrättsliga förfaranden i samband med bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen**, särskilt de förfaranden där Olaf varit involverad. Den roll som Olafs personal spelar bör också studeras för att medlemsstaterna ska komma fram till en gemensam strategi. Generellt sett behöver man främja och förtydliga Olafs roll när det gäller att ge kommissionen stöd i alla frågor som rör bedrägeri och korruption med avseende på gemenskapernas ekonomiska intressen.

3.2 Allmänna slutsatser

Gränsöverskridande organiserad brottslighet är ett av de största hoten mot skapandet av ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Det är särskilt angeläget att förhindra att grov och organiserad brottslighet (inbegripet finansiering av terrorism) tränger in i den lagliga ekonomin. För att möta detta hot krävs det att alla brottsbekämpande och rättsliga myndigheter i hela EU vidtar snabba och heltäckande åtgärder.

Ekonomisk brottslighet omfattar en lång rad olika brottsliga verksamheter såsom förfälskning, korruption och bedrägeri (till exempel kreditkortsbedrägeri, hypoteks- eller hälsobedrägerier, bedrägerier som avser företagssäkerhet, mutor och förskingring) penningtvätt, identitetsstöld och skatteundandragande. Ekonomiska brott kan begås av privatpersoner, företag eller organiserade brottsliga sammanslutningar. Offrer kan vara privatpersoner, bolag, regeringar och hela ekonomier.

Kampen mot ekonomisk brottslighet är därför i sig ett viktigt mål för brottsbekämpningen.

Alla medlemsstater påverkas i större eller mindre utsträckning av ekonomisk brottslighet. Dessutom har finansiella utredningar ett proaktivt och förebyggande mervärde. Det är ett viktigt verktyg när det gäller att upptäcka penningtvätt, finansiering av terrorism och andra allvarliga brott och att möjliggöra frysning, beslagtagande eller förverkande av vinning av brott. I många fall är finansiella utredningar nödvändiga för att ta fram bevis mot drivna brottslingar på hög nivå i syfte att upplösa transnationella nätverk för organiserad brottslighet. Finansiella utredningar kan också bidra till den nationella riskbedömningen inom en jurisdiktion eftersom de ger kunskap om brottsmönster, visar brister i fråga om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och tydliggör det straffrättsliga ansvar som åligger finansinstitut och aktörer inom andra yrkesområden.

Fördelarna är uppenbara eftersom man genom finansiella utredningar bidrar till utredningen av bland annat förbrott och andra brott av grova och organiserade brottslingar genom att

- identifiera motiv, associationer och kopplingar till personer och platser,
- lokalisera eller identifiera misstänkta personer, vittnen eller offer,
- tillhandahålla information om en misstänkt persons förflyttningar (proaktiv, hemlig användning av ekonomisk information),

- tillhandahålla information för att ta itu med aktiva förbrytare som är högt prioriterade och där ingen tidigare metod varit framgångsrik,
- spåra personer inklusive försvunna personer.

Många brottsplaner blir allt mer invecklade. Detta gäller även för den ekonomiska brottsligheten. Många former av gränsöverskridande brottslighet är sammankopplade i allt högre utsträckning och ekonomiska brott omfattar ofta såväl organiserade brottsliga sammanslutningar som skickliga enskilda personer. Gärningsmännen har ofta fått bra juridisk och ekonomisk rådgivning och har inga svårigheter att samarbeta över gränserna. Brottsplanerna har också blivit allt mer internationella och sträcker sig över ett allt större antal jurisdiktioner. Andra gånger är planerna relativt enkla och lätta att genomföra. Momsbedrägerier, s.k. "boiler room-bedrägerier" osv. kan vara mycket invecklade operationer men som samtidigt är mycket enkla att konstruera och driva igenom. Här är bovarna mer beroende av de eventuella offrens lättrogenhet men också av affärernas omfattning där några få operationer ersätts av en mängd mindre transaktioner. I båda fallen innebär de ekonomiska brotten en enorm utmaning för de brottsbekämpande myndigheterna.

Den pågående finanskrisen utgör en ytterligare påfrestning. Resurserna har blivit knappare, vilket har medfört nedskärningar i personal och lönesänkningar, och motivationen kan minska samtidigt som risken för korruption kan komma att öka. Behovet av att kunna garantera familjens inkomst kan leda människor till att delta i brottsliga ekonomiska planer.

Det är tydligt att alla är väl medvetna om förändringarna i kampen mot den organiserade brottsligheten i allmänhet och den ekonomiska brottsligheten i synnerhet. **Medlemsstaterna fäster stor vikt vid att bekämpa den ekonomiska brottsligheten** och policyn att ta itu med olagliga intäkter härrör till exempel från en medvetenhet om att enbart traditionella brottsbekämpningsåtgärder inte minskar faran från kriminella organisationer. Dessutom ska brottslingarna enligt principen "brott ska inte löna sig" straffas genom att deras orättmätigt intjänade tillgångar tas ifrån dem, något som för vissa av dem kan innebära följder som är hårdare än att tillbringa några år i fängelse.

Behovet av att förbättra samarbetet på området ekonomisk brottslighet är uppenbart till exempel genom tätare samarbete mellan finansunderrättelseenheter, kontor för återvinning av tillgångar samt polis- och tullmyndigheter på såväl nationell som internationell nivå.

Medlemsstaterna ska studera möjligheten till permanenta samarbetsarrangemang mellan alla brottsbekämpande myndigheter (polis, tull, gränsbevakning osv.) och stödja deras samarbete mot ekonomisk brottslighet. Medlemsstaterna ska ytterligare studera möjligheten att skapa bredare tvärvetenskapliga samarbetsarrangemang som omfattar både icke brottsbekämpande organ, såsom skattemyndigheter, och brottsbekämpande organ. Befintliga hinder för sådant samarbete, såsom ömsesidig användning av nationella databaser, bör avlägsnas. Gällande regler om dataskydd bör iakttas.

Åtgärder bör också vidtas för att ytterligare integrera myndigheter och metoder i de olika medlemsstaterna för att undvika hinder för samarbete och kommunikationsfel som helt enkelt beror på att motparterna inte vet vem de ska vända sig till (myndigheter) eller hur de ska göra det (metoder). Det behövs en bred och kompletterande brottsbekämpningspolicy för ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar som omfattar alla berörda myndigheter inklusive åklagarmyndigheter och som återspeglar relevanta prioriteringar som överenskommits på EU-nivå. Denna policy bör återspeglas i långsiktiga nationella strategier såväl som på EU-nivå. För att tillgodose proaktiva brottsbekämpande åtgärder skulle det vara av stor nytta att inkludera begreppet ekonomiskt underrättelsestyrt polisarbete. Medlemsstaterna bör dessutom tillämpa och proaktivt använda all EU-lagstiftning om ömsesidigt erkännande och juridiskt samarbete i brottsfrågor. Kommissionen bör däremot beakta medlemsstaternas erfarenheter hittills när de överväger att anta ny eller kompletterande lagstiftning på detta område. Det finns utan tvekan många exempel på bästa praxis i hela EU och denna bör utgöra en stabil grund för framtida förslag. Även om medlemsstaterna visar en tydlig vilja att bekämpa ekonomisk brottslighet är den stora variationen mellan medlemsstaternas metoder en källa till oro.

De myndighetsgemensamma plattformar som utvecklats i flera medlemsstater för att samordna samarbetet mellan myndigheterna i kampen mot brottslighet är **bra exempel på hur man institutionaliserar samarbetet** och ser till att planeringen av arbetet fastställs, prioriteras och styrs gemensamt. Att blanda människor med olika specialkompetens i ett lag när man utreder ett komplicerat brott verkar ge en stabil grund för effektiv bekämpning av organiserad ekonomisk brottslighet. Modellen kan lätt utvidgas till gemensam EU-nivå. Den gemensamma kampen mot brottslighet innebär dock också gemensamma framgångar och ett behov av en gemensam måttstock. För att kunna bedöma hur framgångsrik en integrerad strategi är vore det av vikt att ett steg tas i riktning mot tillhandahållande av gemensamma statistiska uppgifter inom samarbetsområdena, bland annat för brottsbekämpningsändamål och av ledningsskäl.

Vad gäller kampen mot ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar kan några viktiga utmaningar framhållas. **Den första utmaningen** har att göra med ärendehantering (inklusive tids- och resurshantering) och samarbete mellan behöriga myndigheter nationellt såväl som internationellt. Samarbetet mellan myndigheter och samarbetet mellan administrativa och rättsliga myndigheter bör ökas. Det är uppenbart att många viktiga steg tagits för att ta itu med denna fråga runt om i medlemsstaterna men mycket återstår att göra, vilket framgår av den utvärdering som gjorts av de 27 medlemsstaterna.

Den andra utmaningen är vad man kan betrakta som komplicerade rättsliga regler såväl nationellt som på EU-nivå. Det finns ett fortsatt behov av att förbättra de rättsliga bestämmelserna och förfarandena för att öka effektiviteten då rättsliga åtgärder vidtas och vid utredningar. En ytterligare tillnärmning av brottsdefinitioner (till exempel svindel, bedrägeri, momsbedrägeri, förskingring, olagligt förvärv av medel och korruption) och straff liksom av vissa procedurregler (till exempel längden på svar på framställning om rättslig hjälp) skulle också kunna övervägas. Arbetet med den europeiska utredningsordern bör fullföljas beslutsamt i enlighet med Stockholmsprogrammet. På grund av sina särdrag och sin komplexa karaktär skulle vissa typer av brott såsom otillbörlig marknadspåverkan, prisökning och intressekonflikter berättiga antagandet av särskilda lagstiftningsåtgärder på EU-nivå.

Ett direktiv om marknadsmissbruk och insiderhandel håller för närvarande på att förhandlas fram inom ramen för ett bredare paket som syftar till att bekämpa osunda marknadsvanor.

Såsom redan påpekats från annat håll består de stora utmaningarna inom brottsutredningar och vidtagande av åtgärder i kampen mot ekonomisk brottslighet i allmänhet av utredningarnas allt mer invecklade karaktär, problemet med olikheter i de lagar om tidsfrister som påverkar det gränsöverskridande samarbetet, bristen på gemensamma brottsdefinitioner inom detta område, olika straffnivåer, svårigheter i samband med användningen av bevis som samlats in vid administrativa utredningar och svårigheter kopplade till jurisdiktionen. Detta är delvis en fråga om utbildning och medvetandegörande. Poliser, åklagare, domare och andra behöver utbildning för att arbeta med ärenden som rör ekonomisk brottslighet, särskilt gränsöverskridande ärenden, och förstå den rättsliga ramen i fråga. Det finns ett akut behov av att tillhandahålla rättstillämpare med lämplig utbildning för att antalet utredare som är specialiserade inom detta område ska öka. Såsom ovan påpekats är det dock en omfattande rättslig fråga som bör tas upp på EU-nivå. Om delar av den rättsliga ramen är för komplicerade bör åtgärder vidtas för att de ska ses över och ändras.

Den tredje utmaningen utgörs av bevis och elektroniska uppgifter. Hela frågan om elektroniska uppgifter – hur de ska analyseras, vilken metod som ska användas, hur uppgifter ska lagras och spridas osv. – är en stor utmaning. Bevis som döljs bakom tusentals megabyte utgör ett stort hinder för framgång och frågan är hur man ska finna och analysera uppgifterna. Detta är kopplat till databasernas och den analytiska mjukvarans tillgänglighet men också till utbildning och kunskap om hur man griper sig an något som ibland ter sig som ett berg med ogenomträngliga lager av information. Det är också en fråga om rättsliga krav och möjligheten att erhålla sådana uppgifter.

I detta sammanhang bör man fokusera på de berörda EU-organs roll och funktion, särskilt Europol och Eurojust. Både Europol och Eurojust har inrättat sofistikerade datasystem för analys av stora mängder uppgifter om ekonomisk brottslighet och har välutbildad personal för att sköta denna uppgift. På Europol i synnerhet finns mer än tio års erfarenhet av analys av sådana kriminalunderrättelser som tillhandahållits av medlemsstaterna och återkoppling med kriminalunderrättelserapporter av hög kvalitet och sakkunskap till medlemsstaterna. Kvaliteten på sådana analyser beror på vilka uppgifter som tillhandahålls. Snabb spridning av relevanta och kvalitativa uppgifter till Europol kommer att främja bättre analysresultat. Samma argument borde gälla även för Eurojust.

Den fjärde utmaningen är tid. Finansiella utredningar tar ofta lång tid och är mycket resurskrävande i form av tid, personal och ekonomiska medel. Många kämpar för att uppnå rätt balans mellan vad de kan åstadkomma och de kostnader detta medför. Ibland måste svåra val göras vilket medför att en del frågor lämnas åt sidan. Om det finns tillgång till lämpliga resurser och med en bedömning av tidsåtgången kan dock sådana val få mindre betydelse. Utredande myndigheter, inklusive åklagarmyndigheter, bör åta sig finansiella utredningar även om de ger upphov till en avsevärt större arbetsbörda. De leder sannolikt till nya utredningsinriktningar och möjligtvis fällande domar och de kan leda till att tillgångar förverkas, vilket i sig är ett straff.

Dessutom är förebyggande ett viktigt verktyg när det gäller att bekämpa ekonomisk brottslighet. Frågan verkar generellt sett åsidosatt med strategier och resurser starkt inriktade på utredning av ekonomisk brottslighet. Trots detta finns det bra exempel på välutvecklade system för förebyggande av ekonomisk brottslighet som omfattar sådana aspekter som varningar i statlig television, tidningar och andra publikationer, partnerskap med utvalda privata företag, mestadels inom universitetsvärlden, konferenser och presentationsmaterial som är både informativt och lättillgängligt.

Förebyggande är inte enbart en nationell fråga. Det vore värt att överväga att anta en gemensam strategi som omfattar alla statliga och privata institutioner som antingen är involverade i eller har ett särskilt ansvar för att kontrollera, upptäcka eller förebygga otillbörliga eller brottsliga metoder som kan äventyra en medlemsstats ekonomiska intressen. Generellt sett kan samma argument överföras till gemensam EU-nivå. Bättre tillgång till ekonomiska uppgifter skulle utgöra ett stöd för denna viktiga förebyggande funktion.

I sort sett rör utmaningarna tre sammanhängande frågor: regler, roller och resurser. Det behövs klara och otvetydiga, lättbegripliga och användbara regler som möjliggör en effektiv kamp mot ekonomisk brottslighet och omfattar både rättsliga ramar och strategier på såväl nationell som internationell nivå. Det behöver också finnas klart definierade roller som tilldelas berörda parter, nationellt såväl som internationellt, liksom effektiva verktyg, ledningssystem, system för samordning och samarbete samt organisation som tjänar sitt syfte. Slutligen behöver resurserna i form av tid, personal, ledning, utbildning, utrustning osv. finnas tillgängliga för alla.

Mer generellt handlar det om **behovet av att förbättra den gemensamma strategin när det gäller finansiella utredningar och bekämpning av ekonomisk brottslighet**, att främja samarbetet mellan alla berörda aktörer inklusive icke brottsbekämpande organ och – som ett fundamentalt inslag – att se till att alla relevanta aktörer talar med varandra. När allt kommer omkring handlar det om att omvandla isolerade resurser till samverkande expertenheter.

Det är lika angeläget att hantera dessa aspekter på nationell nivå som gemensamt på EU-nivå. Viljan finns uppenbarligen. Många steg har redan tagits för att öka effektiviteten. Ytterligare steg behöver dock tas. Att faktiskt fylla dessa regler, roller och resurser med ännu mer användbart innehåll skulle ge det mervärde som så väl behövs till kampen mot ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar och ytterligare stärka det europeiska området med frihet, säkerhet och rättvisa.

4. REKOMMENDATIONER

Vad gäller finansiella utredningar och kampen mot ekonomisk brottslighet har de expertgrupper som varit engagerade i de 27 utvärderingarna kunnat se över medlemsstaternas system på ett tillfredsställande vis. Generellt sett verkar de olika systemens arbetsprinciper och rättsliga system gedigna och funktionella och de olika aktörerna kan sina roller och ansvarsområden.

Vissa rekommendationer kan dock fortfarande göras som bidrag till vidareutvecklingen av systemen i medlemsstaterna. Dessutom utfärdas också relaterade rekommendationer till EU, dess institutioner och organ på grundval av diverse god praxis, och säkerligen också bästa praxis i medlemsstaterna.

4.1 Rekommendationer till medlemsstaterna

4.1.1 Att påskynda de finansiella utredningarna

1. Finansiella utredningar bör om möjligt genomföras i samtliga fall av svår och organiserad brottslighet (som inbegriper terrorism) inte enbart i fråga om ekonomiska eller finansiella brott.
2. Det bör därför utarbetas en övergripande strategi för ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar i samtliga medlemsstater som omfattar alla berörda myndigheter, inklusive åklagarmyndigheten, och som syftar till att påskynda invecklade och långdragna utredningar inom området ekonomisk brottslighet. Den bör återspegla relevanta prioriteringar som överenskommits på EU-nivå och utgöra grunden för proaktiva utredningar. Mer uppmärksamhet bör ägnas åt vinster som eventuellt kan göras genom internationellt samarbete, särskilt på EU-nivå.
3. Policyn i fråga om ekonomisk brottslighet och finansiella utredningar bör återspeglas i en långsiktig nationell strategi. När det är möjligt bör begreppet ekonomiskt underrättelsestyrt polisarbete inbegripas i strategin för att möjliggöra proaktiva brottsbekämpande åtgärder på grundval av analysresultat. Strategin behöver kombineras med en regelbunden översyn och en utvärderingsmetod samt en sund rapporteringsmekanism för berörda enheter. Vid inrättandet av en sådan strategi bör vissa grundläggande kriterier, regler eller riktlinjer beaktas i syfte att förtydliga fördelningen av uppgifter mellan olika myndigheter med selektiv behörighet liksom införandet av centrala prioriteringar som bland annat omfattar ärenden som rör grov internationell brottslighet. Strategin bör på så vis stödjas av en sund förvaltning inom polisväsendet i syfte att främja en proaktiv underrättelsestyrd metod.

4. Medlemsstaterna uppmanas att utarbeta ett förfarande som är helt tydligt för hela det straffrättsliga systemet i syfte att kunna följa förfarandet för återvinning, frysning och förverkande av tillgångar från början av utredningen och samla in lämplig statistik. Här rekommenderas medlemsstaterna också att se över sin kompetens och kapacitet att utreda ekonomiska brott i syfte att undvika splittring och överlappning samt för att främja samarbete och synergi. Medlemsstater med flera polisstyrkor uppmuntras att skapa ett integrerat system som tillåter att landets samtliga polisstyrkor får åtkomst till olika databaser med information som är relevant för finansiella utredningar åtminstone på grundval av ett system med träff/icke-träff.
5. Spårning och beslagtagande av tillgångar bör i möjligaste mån integreras systematiskt i planeringen av alla brottsutredningar och resultaten bör vara en kompletterande indikator för de ansvariga enheterna och tjänstemännen. Tillämpningen av förverkande, böter och liknande åtgärder som föreskrivs enligt lagen är en viktig indikator på hur effektiv både brottsbekämpningen och domstolsväsendet är.
6. För att underlätta slutgiltiga rättsliga avgöranden måste man på ett så tidigt stadium som möjligt vidta nödvändiga åtgärder såsom ekonomisk profilering, sökning och beslagtagande, så att man med hjälp av utredningarna tydligt kan fastställa de omständigheter som föreligger i fallet. Möjligheten att i större utsträckning använda befintliga åtgärder såsom förverkande eller förfarandebestämmelser och, i tillämpliga fall, minskad bevisbörda eller omvänd bevisbörda i fråga om olaga ursprung av vinning, bör ytterligare undersökas samtidigt som man måste ta vederbörlig hänsyn till grundläggande rättigheter och friheter samt grundläggande principer i nationell lagstiftning, såsom respekten för rätten till försvar och oskuldspresumption.
7. Medlemsstaterna bör förbättra insamling och analys av statistiska uppgifter om de utredningar som genomförts av de brottsbekämpande organen samt om brott, brottslingar, frusna eller förverkade tillgångar och tillgångar som faktiskt återvunnits liksom tillämpning av EU:s rättsliga instrument. Vad gäller förverkandet av tillgångar bör detta omfatta inte bara information om order om förverkande utan även om de belopp som samlas in som ett resultat därav. Alla berörda enheter bör regelbundet diskutera de resultat som uppnåtts, svagheter i uppspårningssystemet och motåtgärder från brottslingarnas sida. Detta skulle innebära ett effektivt verktyg för förvaltning och utarbetande av en policy.

4.1.2 Att förstärka det nationella samarbetet och samordningen

8. Medlemsstaterna bör inrätta permanenta strukturer eller mekanismer för samarbete mellan alla enskilda brottsbekämpande myndigheter (polis, tull, gränsbevakning etc.) inklusive berörda icke brottsbekämpande myndigheter så att de kan agera gemensamt mot ekonomisk brottslighet. En sådan myndighetsgemensam struktur eller mekanism bör vara sammansatt av företrädare från olika myndigheter och erbjuda en sektorsövergripande metod vid utredning av misstänkta fall av vinning av brott.
9. På strategisk nivå bör en samordningsmekanism såsom en högnivåkommitté inrättas för att främja strategisk förvaltning, samarbete, dialog och ömsesidig förståelse mellan ministerier, berörda brottsbekämpande myndigheter och åklagarmyndigheter, samt för att identifiera brister i lagstiftningen liksom praktiska hinder för den ekonomiska utredningen.
10. Det operativa samarbetet mellan polis, skatte- och tullmyndigheter bör förbättras ytterligare genom ömsesidig tillgång till och driftskompatibilitet mellan databaser. Om detta inte är möjligt på nationell nivå bör skraddarsydda avtal om uppgiftsutbyte främjas. Sambandskontor mellan myndigheter bör utses för att underlätta det operativa samarbetet. Man bör överväga tillfälliga utbyten av personal i utbildningssyfte.
11. Medlemsstaterna bör överväga att införa centraliserade databaser för både utredningar och vidtagande av åtgärder (nationella system för ärendehantering) för att undvika risken med brottsfall som överlappar varandra och misslyckanden att koppla ihop fall som har en stor geografisk och till och med internationell spridning. Ett sådant system bör helst omfatta alla aspekter av utrednings- eller åtgärdskedjan inklusive information om återvinning av tillgångar, frysning och förverkande.
12. Inflödet av finansunderrättelser till finansunderrättelseenheterna behöver diversifieras och ökas. Medvetenheten om rapporteringsskyldigheter bör höjas bland annat inom yrken och enheter utan koppling till den ekonomiska sektorn som måste samarbeta med finansunderrättelseenheterna.

13. Vikten av finansiella utredningar bör återspeglas i utbildningen av utredare, åklagare och domare. Alla medlemsstater bör inrätta utbildningsplaner med ett tydligt ackrediteringsförfarande för utredare och analytiker av ekonomiska brott och möjliggöra och uppmuntra kolleger från andra områden att delta i utbildning om ekonomisk brottslighet. Utbildningen bör i möjligaste mån bedrivas gemensamt av utredare, åklagare och administrativa organ som är verksamma inom området i fråga. Utbildningen om finansiella utredningar behöver i större utsträckning rikta sig till den högre ledningen inom berörda myndigheter.
14. Medlemsstaterna uppmuntras att se över och omarbета sin egen förvaltningsstrategi och tillhandahålla ekonomiska och andra incitament (såsom utbildning) i syfte att förstärka befintliga enheter, skapa inflöde och främja enskilda personer som har särskilda kunskaper eller erfarenheter samt motivera utredare och åklagare att inte bara behålla sina positioner utan också skaffa ny kunskap om finansiella utredningar.

4.1.3 Att införa en solidare lagstiftning

15. Medlemsstaterna bör tillämpa all EU-lagstiftning för ömsesidigt erkännande och rättsligt samarbete i brottsfrågor. Dessutom bör en översyn av genomförandet av relevanta rambeslut genomföras och mekanismer för ömsesidig rättslig hjälp tillämpas av medlemsstaterna och relevanta EU-organ. Härigenom bör medlemsstaterna fastställa och bemöta hinder för effektivt proaktivt uppgiftsutbyte med utländska brottsförebyggande myndigheter, EU-organ och andra berörda aktörer. Spontant informationsutbyte i enlighet med rådets beslut 2007/845/RIF av den 6 december 2007 om samarbete mellan medlemsstaternas kontor för återvinning av tillgångar när det gäller att spåra och identifiera vinning eller annan egendom som härrör från brott bör ökas ytterligare och användningen av rådets rambeslut 2006/960/RIF av den 18 december 2006 om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater bör främjas.
16. Medlemsstaterna uppmanas att överväga att inrätta centrala register över bankkonton, eller alternativa effektiva mekanismer, för att ge de berörda utredningsmyndigheterna tillgång till nödvändiga data särskilt för att möjliggöra en snabb identifiering av de bankkonton som en person under utredning har tillgång till.
17. Om civilrättsliga förfaranden finns att tillgå, och med förbehåll för nationella bestämmelser, bör sådana också övervägas utöver åtgärder som vidtas inom ramen för straffrätten. Dessutom bör medlemsstaterna överväga möjligheten till förverkande av olaga vinning som härrör från brott utan fällande dom och erkännande av utländska framställningar om förverkande utan fällande dom, med hänsyn till att rådets rambeslut 2006/783/RIF av den 6 oktober 2006 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande¹ endast rör avgöranden från en brottmålsdomstol.

¹ Rådets rambeslut 2006/783/RIF av den 6 oktober 2006 om tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på beslut om förverkande; EUT L 328, 24.11.2006, s. 59–78.

4.1.4 Att förstärka det internationella samarbetet och samordningen

18. Medlemsstaterna rekommenderas att förstärka sina ansträngningar inom området internationell rättsligt samarbete, särskilt i de fall då så inte har skett, genom att ratificera 2000 års konvention om ömsesidig rättslig hjälp och dess protokoll.
19. Medvetenheten bland rättstillämpare om EU:s befintliga rättsliga verktyg, samarbetsmekanismer och organ såsom Europol, Eurojust, det europeiska rättsliga nätverket och Olaf behöver ökas och samarbetet inom ramen för Europol, Eurojust, det europeiska rättsliga nätverket och Olaf bör förbättras. Deras kompetens och deras eventuella mervärde för utredningarna behöver framhållas och förklaras för rättstillämparna, särskilt för personal inom brottsbekämpande myndigheter och åklagare.
20. Medlemsstaterna rekommenderas att i större utsträckning använda gemensamma utredningsgrupper för utredning av ekonomiska brott och uppmanar såväl Olaf som Europol och Eurojust att delta i gemensamma utredningsgrupper i fall som rör EU:s ekonomiska intressen.
21. Medlemsstaterna rekommenderas att befästa kunskaperna om och förbättra utbildningen för personal inom brottsbekämpande myndigheter om användningen av nätverket av kontor för återvinning av tillgångar så att ett effektivt samarbete och informationsutbyte främjas. Förbättrad utbildning skulle göra människor mer medvetna om denna kanal och få dem att använda den mer aktivt för att spåra vinning av brott.
22. Medlemsstaterna rekommenderas vidare att öka sina ansträngningar att informera om kontoret för återvinning av tillgångar i allmänhet och, när så är möjligt, att proaktivt och uteslutande använda denna kanal i kampen mot ekonomisk brottslighet när det gäller återvinning av tillgångar. Dessutom bör medlemsstaterna förbättra kapaciteten hos sina respektive myndigheter med ansvar för finansiella utredningar, särskilt kontoren för återvinning av tillgångar, och uppmuntra personalen vid kontor för återvinning av tillgångar att delta i utredningar om ekonomisk brottslighet. Detta bör leda till att utredningsförfarandet får en starkare inriktning mot återvinning av tillgångar.
23. En sund förvaltning av beslagtagna varor inklusive deras omvandling till kontanter behöver främjas och få en bredare tillämpning. Man bör överväga att inrätta särskilda kontor för förvaltning av tillgångar.

4.2 Rekommendationer till Europeiska unionen, dess institutioner och organ

4.2.1 Att främja internationellt samarbete

1. För att bättre kunna bekämpa organiserad brottslighet på EU-nivå bör medlemsstaterna garantera efterlevnaden av rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet¹. Kommissionen uppmanas att lägga fram sin utvärderingsrapport enligt artikel 10 i rambeslutet och undersöka möjligheterna till förbättringar på detta område.
2. Unionen bör ytterligare överväga olika metoder för förverkande, såsom utökade möjligheter till förverkande, förverkande hos tredje man och förverkande utan föregående fällande dom och därmed sammanhängande lämpliga skyddsåtgärder i syfte att underlätta det internationella samarbetet mellan medlemsstaterna. I detta hänseende bör man prioritera förhandlingarna om kommissionens förslag till direktiv om frysning och förverkande av vinning av brott inom EU.
3. Unionen bör fortsätta sina ansträngningar att undersöka olika sätt att förstärka det ömsesidiga erkännandet av beslut om frysning och förverkande och samtidigt ta full hänsyn till grundläggande rättigheter. På grundval av de brister som konstaterats i nuvarande praxis för ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och förverkande bör unionen slutföra de pågående förhandlingarna om utkastet till direktiv om en europeisk utredningsorder.

¹ Rådets rambeslut 2008/841/RIF av den 24 oktober 2008 om kampen mot organiserad brottslighet, EUT L 300, 11.11.2008, s. 42–45.

4. Europeiska myndigheter och organ såsom Europol, Eurojust, det europeiska rättsliga nätverket och Olaf bör framhålla och förklara sitt potentiella mervärde för utredning och vidtagande av åtgärder inbegripet den roll som det europeiska rättsliga nätverket spelar. Deras analytiska kapacitet, utbyte av information och underrättelser, tillgängliga kommunikationskanaler och möjligheter till praktiskt stöd behöver förmedlas vidare.
5. Unionen bör även i fortsättningen ge ekonomiskt stöd till inrättande av gemensamma utredningsgrupper för utredning av ekonomiska brott via Eurojust.
6. Europeiska myndigheter bör via utbildning och riktlinjer främja en enhetlig tillämpning av relevanta rättsliga verktyg som överenskommits på europeisk nivå särskilt ansträngningar som avser standardisering och interoperabilitet vid analys och utredning av ekonomisk brottslighet. Detta bör också inbegripa användning av en gemensam terminologi och gemensamma indikatorer för insamling av statistiska uppgifter.

4.2.2 Förebilder som bör beaktas

7. Vissa nationella lösningar i kampen mot organiserad brottslighet och ekonomisk brottslighet som verkar vara högeffektiva förtjänar att presenteras och diskuteras på EU-nivå som förebilder när det gäller praxis i vissa medlemsstater. Hit hör
 - den belgiska nationella säkerhetsplanen, som tillhandahåller en omfattande grund för utarbetande och tillämpning av en enhetlig och konsekvent kriminalpolitik,
 - den nederländska innovativa administrativa strategin för bekämpning av organiserad brottslighet,
 - den dubbelverkande taktik som polisen i flera medlemsstater använder där specialistkompetens kombineras med en harmoniserade finansiella utredningar,
 - de strukturerade och välfinansierade utbildningsprogram för finansiella utredningar som finns i flera medlemsstater såsom Belgien, Cypern, Frankrike, Förenade kungariket, Tjeckien och Tyskland,
 - rollen för italienska National Agency for the Management and Use of Seized and Confiscated Organised Crime Assets inom förvaltning av egendom,
 - strukturen och funktionen hos den danska Task Force East, irländska CAB, Litauens RAC, svenska NIC och liknande gränsöverskridande organ,
 - centrala register över bankkonton som i Tyskland, Frankrike, Italien, Portugal, Rumänien och Slovenien,

- hybridfunktionerna hos finansunderrättelseenheterna i flera medlemsstater där administrativa funktioner kombineras med brottsbekämpningsfunktioner,
 - det tjeckiska centrala systemet för ärendehantering, ETR, som även möjliggör insamling av statistiska uppgifter till följd av brottsutredningar,
 - det effektiva och strategiska arbete som bedrivs av vissa kontor för återvinning av tillgångar bland annat i Polen och Tyskland,
 - exempel på riktlinjer för utredningar såsom den danska utredningsmodellen och den finländska utredningsplanen,
 - den riskbaserade profileringsanalys som tillämpas av tullen i länder såsom Danmark, Estland, Finland, Nederländerna och Slovenien,
 - inrättande och funktion av brottsbekämpande organ i Finland och Sverige,
 - förverkande av olaga vinning utan fällande dom såsom detta används i Bulgarien, Förenade kungariket, Irland och Italien.
-

5. ANNEX: LIST OF ABBREVIATIONS/GLOSSARY OF TERMS

ACRONYM ABBREVIATION TERM	ACRONYM IN THE ORIGINAL LANGUAGE	ENGLISH TRANSLATION/EXPLANATION
AMO	-/-	Asset Management Office
ACB	-/-	Anti-Corruption Bureau (ACB)
AMU	-/-	Asset Management Unit
ACPO	-/-	Association of Chief Police Officers
ARO	-/-	Asset Recovery Office
AWF	-/-	Europol's Analysis Work Files
AWF MTIC	-/-	Europol's Analysis Work Files (Missing Trader Intra Community Fraud)
AWF Sustrans	-/-	Europol's Analysis Work Files (Suspicious financial transactions)
BKA	Bundeskriminalamt	Federal Investigation Bureau
BOOM	Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie	The Public Prosecution Service's Criminal Assets Deprivation Bureau
CARIN	-/-	Camden Asset Recovery Inter- Agency Network
CICO	-/-	Intelligence Center Against Organised Crime
CC	-/-	Criminal Code
CAB	-/-	Criminal Assets Bureau
CID	-/-	

ACRONYM ABBREVIATION TERM	ACRONYM IN THE ORIGINAL LANGUAGE	ENGLISH TRANSLATION/EXPLANATION
CEPACA	-/-	Commission for the Establishing of Property Acquired through Criminal Activity
DCIAP	-/-	Central Department for Criminal Investigation and Prosecution
CAB	-/-	Criminal Assets Bureau
CEPOL	-/-	European Police College
CPB	-/-	Criminal Police Bureau
CTIF	-/-	Belgian Financial Intelligence Processing Unit
DJF	-/-	Economic and Financial Crime Directorate
DLAF	-/-	Fight against Fraud Department
DNA	Direzione Nazionale Antimafia	Anti-mafia Investigative Directorate
EBM	-/-	Economic Crimes Agency
ECIM	-/-	European Criminal Intelligence Model
ECTS	-/-	European Credit Transfer and Accumulation System
DGDDI	-/-	Directorate-General for Customs and Excise
COSI	-/-	Standing Committee on Operational coop. on Internal Security
ETR	-/-	Electronic Case Management System.
ETS	-/-	European Training Scheme

ACRONYM ABBREVIATION TERM	ACRONYM IN THE ORIGINAL LANGUAGE	ENGLISH TRANSLATION/EXPLANATION
EU	-/-	European Union
FATF	-/-	Financial Action Task Force
FCIS	-/-	Financial Crime Investigation Service
FIOD	-/-	Fiscal information and Investigation Service-Economic
FIPO	-/-	Financial police
EPS	-/-	Economic Police Service
JITs	-/-	Joint Investigation Teams
HMRC	-/-	HM Revenue and Customs
FIU	-/-	Financial Intelligence Unit
GENVAL	-/-	Working Party on General Affairs, including Evaluations
MDG	-/-	Multidisciplinary Group on Organised Crime
LKA	<i>(Landeskriminalamt)</i>	Regional Investigation Bureau
MLA	-/-	Mutual Legal Assistance
NPIA	-/-	National Policing Improvement Agency
PCB	-/-	Police, Customs, Border Guard Co-operation
OCSC	-/-	Central Body for Seizure and Confiscation
OCRC	-/-	Central Anti-corruption Office
MOKAS	Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης (ΜΟ.Κ.Α.Σ)	Unit for Combating Money Laundering

ACRONYM ABBREVIATION TERM	ACRONYM IN THE ORIGINAL LANGUAGE	ENGLISH TRANSLATION/EXPLANATION
POCA	-/-	Proceeds of Crime Act 2002
OCB	-/-	Organized Crime Bureau
OLAF	Office européen de lutte anti-fraude	European Anti-Fraud Office
RAC	-/-	Risk Analysis Centre
PATJA	-/-	Police Operative Data Management System
SIENA	-/-	Europol Secure Information Exchange Network
SAR	-/-	Suspicious Activity Report
SPJ	-/-	Duchy Police's CID
SOCA	-/-	Serious Organised Crime Agency
SDOE	Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος - Σ.Δ.Ο.Ε.	Financial and Economic Crime Unit
SFO	-/-	Serious Fraud Office
SCDEA	-/-	Scottish Crime and Drug Enforcement Agency
UOKFK	-/-	Unit Combating Corruption and Financial Crimes
STR	-/-	Suspicious Transaction Report
VAT	-/-	Value Added Tax